Att ge i gåvor

Att ge gåva är en god sed som bevarar och stärker relationen mellan givaren och mottagaren. Det är en av de handlingar som profeten Muhammed rekommenderade oss muslimer att göra. al-Bukhari återberättar att Aisha sade:

”Allahs sändebud brukade ta emot gåvor och belönade personer som gav dem.”

Frasen: ”belönade personer som gav dem”, innebär att ge givaren (vid ett senare tillfälle) åtminstone något av samma värde i retur.

Denna Hadith (berättelse) indikerar att ta emot gåvor och att ge någonting av lika värde (eller mer) till givaren, det är att följa profetens Sunnah.

Profeten föreskrev att svara på samma sätt till tjänster, som han sade i en autentisk berättelse: ”Den som gör dig en tjänst, svara på samma sätt, och om du inte kan finna medel att göra det, be då för honom tills du tror att du har svarat honom på samma sätt. ” [Abu Dawood]

”Den som gör dig en tjänst”, innebär; den som behandlar dig vänligt med ord eller handling eller genom att ge dig en gåva.

”Svara på samma sätt”, innebär; att behandla honom på samma sätt precis som han har behandlat dig vänligt.

”Om du inte kan hitta medel att göra detta”, innebär; om du inte har pengar.

”Tills du tror att du har svarat honom på samma sätt” innebär; be för honom upprepade gånger tills du tror att du har välförtjänt honom.

En av duaan (åkallelse) som man kan säga är:” Jazaaka Allahu khayran ” (må Allah belöna dig med gott). At-Tirmithi berättade att Usaamah Ibn Zayd sade: Allahs sändebud sade: ”Den som har fått en tjänst gjort för honom och säger;” Jazaak Allahu khayran ”har gjort sitt yttersta för att tacka honom.” [at-Tirmithi]

”Gjort sitt yttersta för att tacka honom”, innebär att han har gjort sitt yttersta för att uttrycka sin tacksamhet eftersom han har erkänt sina brister och att han inte kan belöna och tacka honom nog, så han överlämnar ärendet till Allah, att belöna honom på bästa sätt. Det sägs att: ”Om du inte kan ge tillbaka på samma sätt, tala då utförligt med tacksamhet och be för honom.” [Tuhfat Al-Ahwathi]

En islamisk domstol i Saudiarabien, fick en liknande fråga och svarade på följande sätt:

”Det är inget fel med att acceptera den (en summa pengar som en gåva), utan att du (mottagaren) längtade efter den, och du kan svara på samma sätt om du har möjlighet med en lämplig gåva, eller så kan du be för honom, eftersom profeten sade: ”. Den som gör dig en tjänst, svara på samma sätt… (Ovannämnda Hadith)” [Fataawa Al-Lajnah Al-Daa’imah]

Skillnad mellan välgörenhet och att ge gåva

Välgörenhet ges till fattiga och behövande för att tillgodose deras behov, och sker med avsikt att söka Allahs välbehag. Dess avsikt är inte begränsat till en specifik person, utan det ges till vilken fattiga eller behövande som helst.

Å andra sidan ges en gåva inte nödvändigtvis till en fattig person, utan det kan ges till en rik eller fattig, avsikten är att visa vänskap och för att hedra mottagaren.

Båda – välgörenhet och gåva – är goda gärningar som en person kommer att belönas (och behaga sin Herre), men vilken är bättre?

Ibn Taymiyah – må Allah vara nådig med honom – berättade att Sadaqah (välgörenhet) är det som ges för Allahs skull som en handling av dyrkan, utan avsikt att ge det till en specifik person och utan att söka någonting i gengäld, utan det ges till välgörande ändamål, såsom till behövande. En gåva ges med avsikt att hedra en viss person, antingen för att mottagaren är din vän som du älskar, eller för att du vill ha något i gengäld.

Därför brukade profeten ta emot gåvor och belönade dem för det så att ingen skulle påminna honom om deras tjänster, men han accepterade inte (vägrade) från människor som gav för att rena sig av synder, nämligen välgörenhet. Han acceptera inte välgörenhet för detta och andra skäl.

När detta är förstått, då är välgörenhet bättre, men det finns en bemärkelse varvid en gåva är bättre än välgörenhet, till exempel att ge en gåva till Profeten under hans livstid av kärlek till honom. Dessutom, gåvor som en person ger till en släkting i syfte att upprätthålla banden av släktskap eller till en bror i islam, kan vara bättre än välgörenhet.

Baserat på detta, att ge till en av dina släktingar kan vara bättre än att ge välgörenhet, eftersom det är mer passande att upprätthålla banden av släktskap. Detsamma kan gälla om du ger en gåva till en vän, eftersom det kommer att stärka banden av kärlek mellan er. Profeten sade: ”Utbyt gåvor, det kommer att leda till ökad kärlek till varandra.” [al-Bukhari]

Innebörden av Hadithen är: att ge gåvor kan utveckla och öka kärlek. Sammanfattningsvis, gåvor vs. allmosor är beroende på situationen, men i princip, att spendera i välgörenhet har företräde.